

[Iver Poulsen.]

og 2 historikere skal undersøge de forhold, som har forårsaget de forskellige påstandes og beskyldningers fremkomst, idet vi håber, at der igennem en sådan uvildig undersøgelse kan tilvejebringes den klarhed, som kan forhindre, at befolkningen fremtidig skal frygte nye afsløringer og alvorlige beskyldninger.

En lang række dagblade med yderst forskelligt politisk tilhørsforhold lige fra radikalisme til konservatisme og ikke mindst uafhængige dagblade har givet udtryk for den samme opfattelse som vi i vort forslag. Jeg skal ikke lægge beslag på det høje tings knappe tid med at citere alle disse blade, men skal indskrænke mig til to, idet jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere. Kristeligt Dagblad skriver i anledning af den situation, vi står i:

„I den øjeblikkelige situation kan offentligheden kun have ét ønske: en fuldstændig og tilbundsgående undersøgelse af de mange rygter, der i øjeblikket florerer.“

Dagbladet Aktuelt skriver den 16. december 1960:

„Efterhånden må det vel blive almindelig erkendt, at hvad der skete i de mørke år, nu er historie. I denne erkendelse ligger så vist ikke noget ønske om at få sandheden gravet ned, men tværtimod om at få den draget frem, således at handlinger og motiver får den rette baggrund af datidens atmosfære. Det er en opgave, der kun kan løses tilfredsstillende objektivt af kyndige og uvildige historikere, og alt, hvad der foreligger af betydende materiale, må naturligvis stilles til rådighed, så der kan kastes klarest muligt lys over fortsat dunkle punkter i besættelsestidens historie, ikke mindst forholdet mellem militæret og modstandsbevægelsen. Det er, hvad offentligheden og eftertiden har krav på.“

Jeg er helt enig med dagbladet Aktuelt. En sådan grundig og uvildig undersøgelse er, hvad offentligheden og eftertiden har krav på, og jeg kan også helt tilslutte mig det ærede medlem hr. Per Hækkerups ønske om, at det nu skal være forbi med den uro, vi har oplevet i den allerseneste tid; men jeg er bange for, at dette ønske ikke bliver opfyldt, medmindre den undersøgelse, som vi har fremsat ønske om, bliver foretaget.

Frode Jakobsen: Det er en trist debat, vi her har, og det er en debat, som jeg synes vi burde have været forskånet for. Den diskussion, som nu har stået på et års tid, kan ikke andet end efterlade et forkert indtryk af den tid, der er tale om. Den er kun egnet til at give de unge et forstemmende og forvrænget billede. For sandheden er jo, at den periode var præget af et helt usædvanligt sammenhold i vort folk. Frihedsbevægelsen var udtryk for et sådant sammenhold mellem kommunistere, dansk samlings folk, folk fra alle partier og også officerer. Naturligvis var der gnidninger, når så mange skulle arbejde sammen, så forskelligartede mennesker, og under forhold, hvor nerverne var så belastede. Det kunne ikke være anderledes, og der var naturligvis også interesse modsætninger, også mellem frihedsbevægelsen og politikerne — det er forkert at skjule det — og med officererne tilsluttet frihedsbevægelsen under frihedsrådet, men med en lille indflydelsesrig gruppe vaklende i sin loyalitet. Men det, som er hovedsagen, er dog, at disse interesse modsætninger blev overvundet, og at Danmark kunne møde friheden uden de bitre sammenstød, som kom til at skæmme befielsen i næsten alle andre lande i Europa.

Den sidste tids tit hadefulde debat har givet de unge et dårligere billede af den tid, end den fortjener, et dårligere billede af frihedsbevægelsen, end den fortjener, som en bevægelse, hvor alle gik rundt med planer om at skyde hinanden. Sandheden er tværtimod, at vi hver dag i tryghed lagde vort liv i hinandens hænder, i kommunisternes hænder, i officerernes hænder. Det var kårene, vi arbejdede under. Det er en dårlig gerning, især hvis folk fra frihedsbevægelsen på den måde forplumrer billedet af den periode ud fra et ønske om at ramme nogle personer. Det betyder ikke, at der er noget, der skal skjules. Der er ingen, det har været mere magtpåliggende end frihedsbevægelsen, og ingen, det i dag er mere magtpåliggende end frihedsbevægelsen, at ingen forbrydelse får lov til at skjule sig under frihedskampens kåbe. En nødvendig bestanddel af aftalen om behandlingen af likvideringerne har derfor netop fra første færd været, at hvis der opstod begrundet mistanke om en forbry-